

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

21 ביוני 2005

83

י"ד בסיון התשס"ה

עמוד

166	הצעת חוק התניית מענקים ממשלתיים למפעלי תעשייה (תיקוני חקיקה), התשס"ה–2005
167	הצעת חוק להגבלת מימון ממשלתי למפעלי תעשייה מזהמים (תיקוני חקיקה), התשס"ה–2005
168	הצעת חוק הגבלת מימון ממשלתי למפעלים מזהמים (תיקוני חקיקה), התשס"ה–2005
169	הצעת חוק עבודת נשים (תיקון מס' 33) (היעדרות מעבודה של אם מאמצת), התשס"ה–2005
170	הצעת חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים) (תיקון מס' 4) (אי תחולה על משרות אמן), התשס"ה–2005
170	הצעת חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם (תיקון מס' 34) (חסינות בפני דין פלילי), התשס"ה–2005

מבוא

קבלת החלטה בדבר מימון כאמור למפעלים המזהמים את הסביבה ופוגעים בבריאות הציבור, הכל כמפורט בכל אחת מהצעות החוק.

הצעת חוק התניית מענקים ממשלתיים למפעלי תעשייה (תיקוני חקיקה), התשס"ה–2005, באה גם למנוע מתן מענקים למפעלים שאינם משלמים שכר מינימום לעובדיהם ולמפעלים הפועלים ללא רשיון עסק.

לאחר שהצעות החוק האמורות יעברו בכנסת בקריאה הראשונה, תחליט ועדת הכנסת איזו ועדה תדון בכל הצעות החוק כדי להגיע להסדרה הרמונית של הנושא.

הצעת חוק התניית מענקים ממשלתיים למפעלי תעשייה (תיקוני חקיקה), התשס"ה–2005, המתפרסמת בזה מטעם ועדת הכלכלה, הצעת חוק להגבלת מימון ממשלתי למפעלי תעשייה מזהמים (תיקוני חקיקה), התשס"ה–2005 והצעת חוק הגבלת מימון ממשלתי למפעלים מזהמים (תיקוני חקיקה), התשס"ה–2005, המתפרסמות בזה מטעם ועדת הכספים, באות לקדם את השמירה על איכות הסביבה בדרך של הטלת חובה על הגורם המאשר את המימון הממשלתי למפעלים המבקשים את המימון להתייחס לנושאי איכות הסביבה ובריאות הציבור בעת

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הכלכלה של הכנסת:

הצעת חוק התניית מענקים ממשלתיים למפעלי תעשיה (תיקוני חקיקה), התשס"ה – 2005*

1. בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט–1959¹, האמור בסעיף 19 יהיה סעיף קטן "א)" תיקון חוק לעידוד השקעות הון ואחריו יבוא:
- "(ב) מבלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), שר התעשיה, המסחר והתעסוקה, בהתייעצות עם השר לאיכות הסביבה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע תנאים מוקדמים לכניסת האישור לתוקפו, שענינם שמירה על איכות הסביבה.
- (ג) שר התעשיה, המסחר והתעסוקה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע הוראות לענין התניית מתן אישור בקיום הוראות חוק שכר מינימום, התשמ"ז–1987², ויהיה רשאי לקבוע הוראות לענין התניית מתן אישור בקיום הוראות חוק רישוי עסקים, התשכ"ח–1968³."
2. בחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה, התשמ"ד–1984⁴, בסעיף 19, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) מבלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א) –
- (1) ועדת המחקר, בהתייעצות עם השר לאיכות הסביבה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, תקבע באישור תנאים מוקדמים לכניסתו לתוקף ותנאים בקשר לביצוע התכנית, שענינם שמירה על איכות הסביבה;
- (2) שר התעשיה, המסחר והתעסוקה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע הוראות לענין התניית מתן אישור בקיום הוראות חוק שכר מינימום,

ד ב ר י ה ס ב ר

מימון ממשלתי לעמוד בהם (סעיף קטן (ב) המוצע).
בהתאם לסעיף קטן (ג) המוצע, שר התעשיה, המסחר והתעסוקה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע הוראות לענין התניית המימון בקיום הוראות חוק שכר מינימום, התשמ"ז–1987, וכן יהיה רשאי לקבוע הוראות לענין התניית המימון בקיום הוראות חוק רישוי עסקים, התשכ"ח–1968, וזאת על מנת למנוע מתן מענקים למפעלים שאינם מקיימים אחר הוראות חוקים אלה, וכן על מנת לנסות ולתת מענה לבעיות אכיפה בתחום זה.

סעיף 2 סעיף 19 בחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה, התשמ"ד–1984, מסמיך את ועדת המחקר, שהיא הגוף המאשר את תכנית המחקר והפיתוח לצורך קבלת מימון ממשלתי, לקבוע תנאים מוקדמים למתן האישור. מוצע להסמיך את ועדת המחקר, בהתייעצות עם השר לאיכות הסביבה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע תנאים מוקדמים לכניסתו לתוקף של האישור, שענינם שמירה על איכות הסביבה (סעיף (א1) המוצע).

הצעת חוק התניית מענקים ממשלתיים למפעלי תעשיה (תיקוני חקיקה), התשס"ה–2005, המתפרסמת בזה, נועדה למנוע מתן מענקים מכוח חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט–1959 ומכוח חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה, התשמ"ד–1984, למפעלים הפוגעים באיכות הסביבה או שאינם משלמים לפחות שכר מינימום לעובדיהם, הכל כפי שיקבע שר המסחר, התעשיה והתעסוקה, וכן למפעלים הפועלים ללא רישוי עסק, ככל ששר התעשיה, המסחר והתעסוקה יקבע כך בתקנות.

סעיף 1 סעיף 19 בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט–1959, מסמיך את מינהלת המרכז להשקעות לקבוע תנאים למתן מימון ממשלתי למפעלים.

כיום, לא מוטלת חובה על מינהלת המרכז להשקעות לקבוע תקנים סביבתיים שעל המפעל לעמוד בהם כתנאי לקבלת מימון, ועל כן מוצע להסמיך את שר התעשיה, המסחר והתעסוקה, בהתייעצות עם השר לאיכות הסביבה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע תנאים שענינם שמירה על איכות הסביבה, שעל המפעלים המבקשים

* הצעת חוק מס' פ/3148: הועברה לוועדה ביום ל' בשבט התשס"ה (9 בפברואר 2005).

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 234: התשס"ה, עמ' 452.

² ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

⁴ ס"ח התשמ"ד, עמ' 100: התשס"ה, עמ' 340.

התשמ"ז-1987⁵, ויהיה ראשי לקבוע הוראות לענין התניית מתן אישור בקיום הוראות חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968⁶.

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראות לענין התניית מתן אישור בקיום הוראות חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, וזאת על מנת למנוע מתן מענקים למפעלים שאינם מקיימים אחר הוראות חוקים אלה, ועל מנת לנסות ולתת מענה לבעיות אכיפה בתחום זה.

בהתאם לסעיף קטן (א1)(2) המוצע, שר התעשייה, המסחר והתעסוקה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע הוראות לענין התניית מתן אישור בקיום הוראות חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987, וכן יהיה ראשי לקבוע

חברי הכנסת: איתן כבל, רומן ברונפמן, רוני בריוון, אראלה גולן, רשף חן, מל פולישוק-בלוך, יורי שטרן, אילן שלגי

⁵ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.
⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הכספים של הכנסת:

הצעת חוק להגבלת מימון ממשלתי למפעלי תעשייה מזהמים (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005*

1. בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959¹, בסעיף 19, בסופו יבוא "לרבות תנאים בדבר שמירה על איכות הסביבה ובריאות הציבור";
2. בחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד-1984² –
 - (1) בסעיף 1, בסופו יבוא "תוך הגנה מיטבית על איכות הסביבה ובריאות הציבור";
 - (2) בסעיף 16(א) אחרי "הצפויות במחקר ופיתוח", יבוא "פרטים בדבר הדרך שבה ינקוט על מנת לשמור על הסביבה ובריאות הציבור בעת ייצור המוצר";

ד ב ר י ה ס ב ר

את כניסת האישור לתוקף במילוי תנאים בדבר שמירה על איכות הסביבה ובריאות הציבור.

סעיף 2 מוצע לתקן את סעיף 1 בחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, המפרט את מטרות החוק, והקובע כי המטרות יושגו בדרך של עידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, באופן שהמטרות יושגו גם תוך הגנה מיטבית על איכות הסביבה ובריאות הציבור (פסקה (1)).

מוצע לתקן את סעיף 16(א) בחוק האמור, שענינו בקשה לאישור תכנית, ולקבוע כי התכנית תכלול פרטים בדבר הדרך שתינקט על מנת לשמור על איכות הסביבה ובריאות הציבור בעת ייצור המוצר (פסקה (2)).

הצעת חוק להגבלת מימון ממשלתי למפעלי תעשייה מזהמים (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, המתפרסמת בזה, באה לקדם את השמירה על איכות הסביבה בעיקר בדרך של מתן משקל משמעותי לנושאי איכות הסביבה בעת קבלת החלטה בדבר מימון ממשלתי לפי חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן – חוק לעידוד השקעות הון), ולפי חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד-1984 (להלן – חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה), למפעלים המזהמים את הסביבה ופוגעים בבריאות הציבור.

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 19 בחוק לעידוד השקעות הון, ולאפשר למינהלת מרכז ההשקעות להתנות

* הצעת חוק מס' 3151/פ: הועברה לוועדה ביום כ"ח באדר א' התשס"ה (9 במרס 2005).
** הוועדה קבעה כי העבירות הסביבתיות ייקבעו בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית.
¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 234; התשס"ה, עמ' 452.
² ס"ח התשמ"ד, עמ' 100; התשס"ה, עמ' 340.

(3) בסעיף 17 –

(א) אחרי סעיף קטן (א1) יבוא:

"(2א) בהחלטה על מתן אישור לתכנית ועל שיעור ההטבות שיינתנו לה, תיתן ועדת המחקר משקל משמעותי להצהרת מקבל האישור בדבר שמירה על איכות הסביבה ובריאות הציבור";

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) מבקש האישור הורשע בביצוע עבירות סביבתיות."

ד ב ר י ה ס ב ר

איכות הסביבה ובריאות הציבור (פסקה (א)3)). עוד מוצע בפסקה (ב)3 לקבוע כי ועדת המחקר לא תאשר תכנית אם מבקש האישור הורשע בביצוע עבירות סביבתיות** (פסקה (3)).

מוצע לתקן את סעיף 17 בחוק האמור, שענינו הוראות לוועדת המחקר לענין אישור התכנית, באופן שיכלול גם הוראה שוועדת המחקר בבואה לאשר מימון ממשלתי, תיתן משקל משמעותי להצהרת מקבל האישור בדבר שמירה על

חברת הכנסת לאה נס

הצעת חוק הגבלת מימון ממשלתי למפעלים מזהמים (תיקוני חקיקה), התשס"ה – 2005*

1. בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט – 1959 – תיקון חוק לעידוד השקעות הון

(1) בסעיף 9(א), אחרי פסקה (6) יבוא:

"(7) נציג המשרד לאיכות הסביבה שימנה השר לאיכות הסביבה (בחוק זה – היועץ הסביבתי);"

(2) בסעיף 12, במקום "מדעיים" יבוא "מדעיים, סביבתיים";

(3) האמור בסעיף 19 יהיה סעיף קטן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) מבלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), תקבע המינהלה חובות עמידה בתקנים סביבתיים, לפי המלצת היועץ הסביבתי כתנאי לאישור התכנית."

2. בחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה, התשמ"ד – 1984 – תיקון חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה

(1) בסעיף 9(א) –

ד ב ר י ה ס ב ר

הסביבה שייקרא יועץ סביבתי (פסקה (1)). מוצע לתקן את סעיף 12 בחוק האמור ולקבוע כי מועצת מרכז ההשקעות תתייעץ בין יתר הארגונים המפורטים בסעיף גם עם ארגונים סביבתיים (פסקה (2)).

מוצע לתקן את סעיף 19 בחוק האמור ולהטיל על מינהלת מרכז ההשקעות, לאחר שהתייעצה ביועץ הסביבתי, את החובה לקבוע תקנים סביבתיים שעל המפעלים המבקשים מימון ממשלתי לעמוד בהם, כתנאי למימון (פסקה (3)).

סעיף 2 מוצע לתקן את סעיף 9(א) בחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה, ולקבוע בו כי לוועדת המחקר,

הצעת חוק הגבלת מימון ממשלתי למפעלים מזהמים (תיקוני חקיקה), התשס"ה – 2005, המתפרסמת בזה, באה לקדם את השמירה על איכות הסביבה בדרך של מניעת מימון ממשלתי לפי חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט – 1959 (להלן – חוק לעידוד השקעות הון), ולפי חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה, התשמ"ד – 1984 (להלן – חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה), למפעלים המזהמים את הסביבה ופוגעים בבריאות הציבור.

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 9(א) בחוק לעידוד השקעות הון, ולקבוע בו כי מינהלת מרכז ההשקעות תכלול בין יתר נציגי משרדי הממשלה גם נציג של השר לאיכות

* הצעת חוק מס' פ' 3146: הועברה לוועדה ביום כ"א באדר א' התשס"ה (2 במרס 2005).
1 ס"ח התשי"ט, עמ' 234; התשס"ה, עמ' 452.
2 ס"ח התשמ"ד, עמ' 100; התשס"ה, עמ' 340.

(א) ברישה, במקום "תשעה" יבוא "עשרה";

(ב) אחרי פסקה (4) יבוא:

"(4א) נציג המשרד לאיכות הסביבה שימנה השר לאיכות הסביבה";

(2) בסעיף 17(ב), אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) יש בתכנית חריגה מתקנים סביבתיים החלים עליה לפי כל דין או שבפעולות אחרות של המבקש היתה חריגה מתקנים סביבתיים."

ד ב ר י ה ס ב ר

ועדת המחקר שלא לאשר תכנית אם יש בה חריגה מתקנים סביבתיים החלים לפי כל דין. עוד מוצע להסמיכה שלא לאשר תכנית אם מצאה שבפעולות אחרות של המבקש הייתה חריגה מתקנים סביבתיים (פסקה (2)).

שתפקידה להחליט בדבר מתן אישור לתכנית, יתווסף חבר נספח שהוא נציג המשרד לאיכות הסביבה שימנה השר לאיכות הסביבה (פסקה (1)).

מוצע לתקן את סעיף 17(ב) בחוק האמור ולהסמיך את

חברי הכנסת: אילן לייבוויץ, רוני ברזון, ויקטור בריילובסקי, אראלה גולן, חמי דורון, רשף חן, יגאל יאסינוב, אתי לבני, מל פולישוק-בלוך, אהוד רצאבי

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה והבריאות של הכנסת:

הצעת חוק עבודת נשים (תיקון מס' 33) (היעדרות מעבודה של אם מאמצת), התשס"ה – 2005*

1. בחוק עבודת נשים, התשי"ד – 1954¹, בסעיף 6א(א), במקום "7(ד)", יבוא "7(ג) ו-7(ד)", תיקון סעיף 6א ואחרי "כאמור בסעיף 6 לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א – 1981", יבוא "להיעדרות האמורה בסעיף 7(ג) (3) מהיום שבו נסתיימה החופשה העיקרית עד תום ארבעה חודשים מאותו יום".

ד ב ר י ה ס ב ר

והכל בהגבלות ובתנאים המפורטים בסעיפים האמורים.

סעיף 7(ג) לחוק מעניק זכות לאם ביולוגית להיעדר מעבודתה מתום חופשת הלידה עד תום ארבעה חודשים מאותו יום למשך שעה אחת ביום, בתנאי שהיא מועסקת במשרה מלאה, ואין מנכים היעדרות זו משכר עבודתה. מוצע להעניק את זכות ההיעדרות מעבודה לפי הסעיף האמור גם לעובדת המקבלת לביתה לשם אימוץ ילד שגילו אינו עולה על עשר שנים.

השפעה על זכויות הילד

הצעת החוק באה להרחיב את זכויות הילד המאומץ, ולהשוותן, בענין זה, למעמד של ילד ביולוגי.

חברי הכנסת: עמיר פרץ, דוד טל, אילנה כהן

מכוח הוראות סעיף 6א לחוק עבודת נשים, התשי"ד – 1954 (להלן – החוק), כלשונו היום, מוענקות זכויות לעובדת המקבלת לביתה לשם אימוץ ילד שגילו אינו עולה על עשר שנים, שהן:

– חופשת אימוץ המקבילה לחופשת לידה של אם ביולוגית (סעיף 6);

– זכות להיעדר מעבודה בתום חופשת האימוץ, ללא תשלום (סעיף 7(ד));

– הפרשות לקופות גמל במהלך חופשת האימוץ (סעיף 7א);

– הגבלת פיטורים במהלך חופשת האימוץ ולאחריה (סעיף 9);

* הצעת חוק מס' פ/540: הועברה לוועדה ביום י"ד באייר התשס"ד (5 במאי 2004).
¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 154; התשס"ה, עמ' 464.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

**הצעת חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים) (תיקון מס' 4)
(אי תחולה על משרות אמוץ), התשס"ה – 2005***

1. תיקון סעיף 3א בחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט – 1959¹, בסעיף 3א(ד), אחרי פסקה (ו) יבוא:

"(א) פסקה (ו) לא תחול לכל היותר על שלושה חברים בגוף הבוחר שהם נושאי משרה או ממלאי תפקידים בלשכתו של שר או של סגן שר שמינה השר או סגן השר מבין בעלי התפקידים הבאים: עוזר, יועץ, מנהל לשכה, מזכיר או נהג בלשכה".

ד ב ר י ה ס ב ר

עובדי המדינה בלבד, מבין בעלי משרות האמון בלשכת שר או סגן שר, להמשיך את חברותם בגוף הבוחר, גם לאחר שמונו לעובדי המדינה, וזאת בכדי לא למנוע מהם את היכולת להיות מעורבים פוליטית.

משרות האמון מעצם טבען הינן משרות לעובדי המדינה אשר מתמנים על ידי השר או סגן השר בלשכתו ולרוב מסיימים תפקידם עם פרישתו מכהונתו. יש לציין כי נושאי משרות אמון מתמנים לעבודה בשירות המדינה מכוח סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט – 1959, ומשרות האמון הקבועות בתקשיר (פרק 02.5) הן: יועץ, עוזר, מנהל לשכה, מזכיר ונהג.

סעיף 3א לחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט – 1959, ענינו השתתפות בגוף הבוחר נציגי מפלגה לבחירות לכנסת (להלן – גוף בוחר). סעיף זה קובע כי מי שבהיותו חבר בגוף בוחר נתמנה להיות עובד המדינה, תיפסק כהונתו כחבר בגוף הבוחר עם מינויו, למשך ארבע שנים או עד שיפסיק להיות עובד המדינה, לפי המוקדם (סעיף קטן (ד)). מטרת הוראה זו הינה לנתק את התלות הפוליטית של השר הממנה בעובד המדינה.

הצעת חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים) (תיקון מס' 4) (אי תחולה על משרות אמוץ), התשס"ה – 2005, המתפרסמת בזה, באה לאפשר לשלושה

חברי הכנסת: איתן כבל, גדעון סער

¹ "הצעת חוק מס' פ/3343: העברה לוועדה ביום רביעי ה' באדר ב' התשס"ה (16 במרס 2005).
¹ ס"ח התשי"ט, ע"מ 190: התשס"א, עמ' 146.

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם ועדת הכנסת:

**הצעת חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם (תיקון מס' 34)
(חסינות בפני דין פלילי), התשס"ה – 2005**

1. תיקון סעיף 4 בחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א – 1951¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 4 –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) כתב אישום נגד חבר הכנסת, בעבירה שסעיף 1 אינו חל עליה, יוגש באישור היועץ המשפטי לממשלה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1 סעיף 4 לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א – 1951 (להלן – חוק החסינות), שענינו חסינות בפני דין פלילי קובע לאמור:
"א) חבר הכנסת לא יובא לדין פלילי בשל אשמה על עבירה שנעברה בזמן היותו חבר הכנסת או לפני שהיה

הצעת חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם (תיקון מס' 34) (חסינות בפני דין פלילי), התשס"ה – 2005, המתפרסמת בזה, באה לקבוע הוראות חדשות בכל הנוגע לחסינות חברי הכנסת בפני דין פלילי – חסינת המכוונה החסינות הדיונית.

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 228 התשס"ה, עמ' 260.

(2) אישר היועץ המשפטי לממשלה הגשת כתב אישום נגד חבר הכנסת, יעבירו, בטרם הגשתו לבית המשפט, לידי חבר הכנסת ולידי יושב ראש הכנסת.

(3) חבר הכנסת רשאי, בתוך 30 ימים מיום שהומצא לו כתב האישום, לבקש שהכנסת תחליט כי תהיה לו חסינות בפני דין פלילי לגבי האשמה שבכתב האישום, בשל אחת או יותר מהעילות הבאות:

(א) העבירה שבה הוא מואשם נעברה במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו כחבר הכנסת וחלות הוראות סעיף 1;

(ב) כתב האישום הוגש שלא בתום לב, תוך סטייה ממדיניות התביעה הכללית, או תוך הפליה;

(ג) התקיימו כל אלה: הכנסת או מי שמוסמך בה לכך קיימו הליכים או נקטו אמצעים לפי הדינים והכללים הנהוגים בכנסת נגד חבר הכנסת בשל המעשה המהווה עבירה לפי כתב האישום, העבירה בוצעה במשכן הכנסת במסגרת פעילות הכנסת או ועדה מוועדותיה, ואי ניהול הליך פלילי בהתחשב בחומרת העבירה, מהותה או נסיבותיה לא יפגע פגיעה של ממש באינטרס הציבורי;

(ד) ייגרם נזק של ממש לתפקוד הכנסת או ועדה מוועדותיה או לייצוג ציבור הבוחרים בשל ניהול ההליך הפלילי, ואי ניהול הליך כאמור, בהתחשב בחומרת העבירה, מהותה או נסיבותיה, לא יפגע פגיעה של ממש באינטרס הציבורי;

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) לא יבקש חבר הכנסת כאמור בסעיף קטן (א)(3) וחלפה התקופה הנקובה בו, או שחזר בו מן הבקשה בהודעה בכתב ליושב ראש הכנסת וליושב ראש ועדת הכנסת, או שהכנסת דחתה את בקשתו לפי סעיף 13, רשאי היועץ המשפטי לממשלה להגיש את כתב האישום לבית המשפט, ודינו של חבר הכנסת, לכל הכרוך באותה אשמה, כדין כל אדם."

ד ב ר י ה ס ב ר

כתב האישום הוגש שלא בתום לב, תוך סטייה ממדיניות התביעה הכללית, או תוך הפליה; הכנסת או מי שמוסמך בה לכך (למשל – ועדת האתיקה) קיימו הליכים או נקטו אמצעים לפי הדינים והכללים הנהוגים בכנסת נגד חבר הכנסת בשל המעשה המהווה עבירה לפי כתב האישום, העבירה בוצעה במשכן הכנסת במסגרת פעילות הכנסת או ועדה מוועדותיה, ואי ניהול הליך פלילי, בהתחשב בחומרת העבירה, מהותה או נסיבותיה לא יפגע פגיעה של ממש באינטרס הציבורי; ייגרם נזק של ממש לתפקוד הכנסת, ועדה מוועדותיה או לייצוג ציבור הבוחרים בשל ניהול ההליך הפלילי, ואי ניהול הליך כאמור, בהתחשב בחומרת העבירה, מהותה או נסיבותיה, לא יפגע פגיעה של ממש באינטרס הציבורי.

עילות אלה מבוססות על תפיסות שהביעו הנשיא יצחק כהן בבג"ץ 507/81 אבו חצירא ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח' (פ"ד לה (4), עמ' 561) והמחנה לנשיא מנחם אלון בבג"ץ 620/85 ח"כ מיעארי ואח' נ' יו"ר הכנסת ואח' (פ"ד מא (4), עמ' 169).

לחבר הכנסת, אלא לאחר שניטלה ממנו החסינות לגבי האשמה הנידונה.

(1א) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על העבירות הבאות:

(1) עבירת תעבורה כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת התעבורה;

(2) עבירה שנקבעה כעבירת קנס לפי כל חוקוק;

(3) עבירה מנהלית שדינה קנס מינהלי קצוב.

(ב) חבר הכנסת שניטלה ממנו החסינות לגבי אשמה מסוימת, דינו, לכל הכרוך באותה אשמה, כדין כל אדם."

מוצע לקבוע כי לא תהיה לחבר הכנסת חסינות בפני דין פלילי, אלא אם כן החליטה הכנסת על כך, לפי בקשתו. אם לא יבקש זאת חבר הכנסת – יוגש כתב האישום לבית המשפט כמקובל לגבי מי שאינו חבר הכנסת.

עוד מוצע לקבוע כי בקשת חבר הכנסת והחלטה בענינו יוכלו להתייחס לרשימה של העילות המפורטות בסעיף המוצע: המעשה חוסה תחת כנפיה של החסינות המהותית:

- (1) בכותרת השוליים, לפני "נטילת חסינות" יבוא "קביעת חסינות או";
- (2) בסעיף קטן (א), במקום "ליטול מחבר הכנסת את החסינות לגבי אשמה מסוימת" יבוא "לקבוע שלחבר הכנסת תהיה חסינות בפני דין פלילי לגבי האשמה שבכתב האישום לפי הוראות סעיף 4";
- (3) בסעיף קטן (ב), במקום "3, 4" יבוא "3";
- (4) בסעיף קטן (ג), במקום "תוגש" יבוא "או לפי סעיף 4(א)3", תוגש בכתב ובצירוף נימוקים", ובמקום "בישיבתה הקרובה" יבוא "בהקדם האפשרי";
- (5) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ג) ועדת הכנסת תדון בבקשה שהוגשה לפי סעיף זה ותעביר את הצעתה להחלטת הכנסת";
- (6) בסעיף קטן (ד), אחרי "ליטול מחבר הכנסת חסינות או זכות" יבוא "או לקבוע שתהיה לו חסינות בפני דין פלילי, לפי הענין, ואחרי "לאותו חבר הכנסת" יבוא "וליועץ המשפטי לממשלה";
- (7) בסעיף קטן (ה), אחרי "נטילת חסינות או זכות" יבוא "או על חסינות בפני דין פלילי, לפי הענין";
- (8) בסעיף קטן (ו), אחרי "נטילת חסינות או זכות" יבוא "או על חסינות בפני דין פלילי, לפי הענין".

ד ב ר י ה ס ב ר

לבחינה מחדש של נושא חסינת חברי הכנסת בראשות השר לשעבר משה נסים (דוח הוועדה הוגש ביום י"א בסיון התשנ"ז – 16 ביוני 1997). כפי שהוצע גם בהצעת חוק פרטית של חבר הכנסת מיכאל איתן (פ/1760, אושרה בדיון מוקדם ביום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003)).

סעיף 2 סעיף 2 להצעת החוק בא להתאים את הוראות סעיף 13 לחוק החסינות לתיקון המוצע לסעיף 4 לחוק החסינות.

בנוסף, מוצע לקבוע כי גם החלטה של ועדת הכנסת בנושא נטילת חסינות או זכות כלשהי או חסינות בפני דין פלילי, תובא כהצעה לאישורה של הכנסת (ברוח הצעת חוק פרטית שהגיש חבר הכנסת רוני בר-און (פ/1759)).

העילות המוצעות תאפשרנה לכנסת להפעיל שיקול דעת ראוי במקרים המתאימים ולא להיות מוגבלת לבחינת שיקוליו של היועץ המשפטי לממשלה, כפי שנקבע לאחרונה בבג"ץ 11298/03 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ועדת הכנסת ואח' (טרם פורסם).

ההצעה מאזנת בין הצורך לאפשר לכנסת לבחון כתב אישום נגד חבר הכנסת בטרם יוגש לבית המשפט, וזאת אם קיימת עילה הולמת כמפורט ברשימה המוצעת, לבין הצורך לשמור על עקרונות היסוד של שוויון בפני החוק ושל שלטון החוק.

הנוסח המוצע מיישם את דעת המיעוט של פרופ' קלוד קליין בוועדה הציבורית שהוקמה על ידי יושב ראש הכנסת